

რედაქცია

კალაგინის პროსპექტზე თ. ივ. მუხრანსკის სახლში. კალაგინის ქვემოთ.

ხელის-მოწერა

მიიღება „დროებას“ ივერიის რედაქციაში. ე.ა. რედაქციის მისამართი: В. Тифлисе, въ редакцію „Дрозда“, Иверіи.

„დროება“-ივერიის-დასი

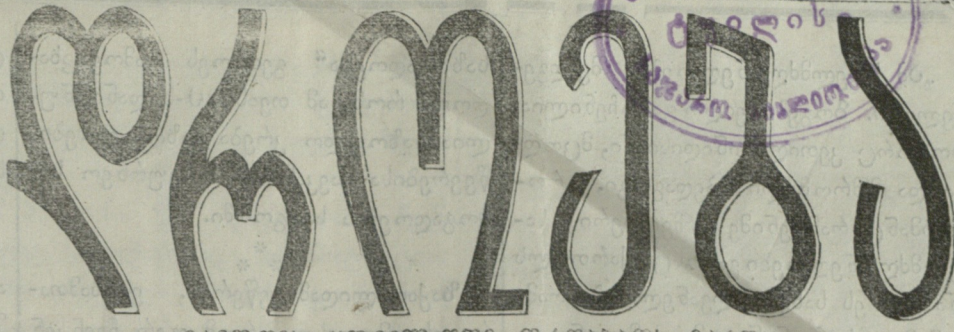
წელიწადში, 6 თვეს, 3 თვეს

დროებას „ივერიას“ ერთად . . . 14 მან. . . 8 მ. . . 5 მ.

„დროებას“ . . . 9 მან. . . 5 მ. . . 3 მ.

„ივერიას“ . . . 7 მან. . . 4 მ. . . 2 მ.

ცალკე ნაშენი „დროებასა“ ღირს 5 კაპ.



გამოდის უოველ-დეო მარშაბათის ბარდა

უასი განსჯის

დღის ასობით ასობით მისი მთავრულით ასობით ნახევარი კაპ. ნეველებრების ასობით ასობით შეთხვედი კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია განსჯის და შესაძლებელს დასაბუჯად გამოგზავნილ წერილებსა და უბუჯად წერილს რედაქცია ფონტით ვერ დაუბრუნებს პეტროს.

განსჯადები მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.

ამ 1881 წელს დროება-ივერიის გამოცემის სუდ

ამ 1881 წელს ყოველ-დღიური გაზეთი „დროება“ გამოდის იმავე პროგრამითა და რიგით და იმე თანამშრომლების დახმარებით, როგორც აქამდისინ გამოდიოდა. როგორც იმ თავიდან, გაზეთის დაარსებიდანვე ცდილობდა რედაქცია, რომ მუდამ წელიწადს, ცოტ-ცოტათი მანც, შეძლებისდაგვარად, გაეკარგებინა გაზეთი, ისე ამ წელსაც ეცდება და იმედი აქვს რომ ზოგიერთი სასიკეთო ცვლილება შემოიღოს გაზეთში და გააუმჯობესოს იმის გამოცემა.

„ივერია“ კი ამ წლიდან გამოდის თთვე-და-თთვე. ახლანდეს, უფრო ვრცელად პროგრამით და ახალ თანამშრომლების დახმარებით. შევლანომერში იქნება არა-ნაკლებ 4 დიდის თაბახისა.

რედაქციას იმედი აქვს რომ ყურნალი გამოსცეს ყოველის თთვის პირველს რიცხვს.

ხელის-მოწერა მიიღება:

თბილისში: „დროება-ივერიის“ რედაქციაში, ბალაგინის პროსპექტზე თ. ივ. მ. მუხრანსკის სახლში, კალაგინის ქვემოთ.

ქუთაისში: რედაქციის აგენტთან ბ. ი. შყონიასთან (სილაზე, მირიან შყონიას სახლში).

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი და ყურნალი: В. Тифлисе. Въ редакцію Дрозда-Иверіи.

უ ა ს ი :

Table with 4 columns: Publication Name, 1 Year, 6 Months, 3 Months. Rows include 'Droeba' and 'Iveria' with their respective prices.

სხვა ვადით ხელის-მოწერა არ შეიძლება. ხვედრი ფული ხელის-მოწერაში ყურნალ-გაზეთის დაბარებისა-თანავე უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში. რედაქციისთვის „დროება-ივერიისა“ ილია ჭავჭავაძე სერ. ქესნი.

ტელეგრაფები

(საჯანსაღო მარის სააგენტოში)

პეტერბურლი, 16 იანვარს. გაზეთ „გოლას“ გუშინ მოუვიდა ღონდონიდან შემდეგი ცნობა: გაზეთებში იწერებინ, ვითამც ინგლისის ელჩს ღონდონიდან დატყუარისა და რუსეთის უცხო ქვეყნის საქმეთა სამინისტროს შორის ხშირი მიწერა-მოწერა იყო საშუალო აზრის, განსაკუთრებით ახალ-თვეს სამსჯერების გაყვანაზე; ეს ამბავი ტყუილია. რუსეთსა და ინგლისს შუა ამ საგანზე მოლაპარაკება ღენ. სტამბულის ექსპედიციის დაწყებამდინ იყო და ინგლისის დაკმაყოფილება; მას აქეთ ამასუდ ღანაზავი არ ყოფილა!

კავკასიის აზრში ჩანდეს უკან მოღვაწის ჩუქნისკის ღენაღ-მაიარის ჩინი მიეცა. კავკასიის საინჟინერო გამგეობის უფროსის თანაშემწე ღენ. მაიარნი კოლაბოვი დათხოვება ამ თანამდებობიდან და კავკასიის აზრში ჩანდეს უკან.

პეტერბურლის ბირჟა, 16 იანვარს.

(საჯანსაღო მარის ტელეგრაფის სააგენტოში)

ბანკის ბილეთები: მან. კაპ. პირველი გამოცემისა — 95 — „ მეორესი — — — — 93—12 მესამესი — — — — 93—50 მეოთხესი — — — — 92—37 აღმოსავლეთის პირველი — 91—87 აღმოსავლეთის მეორე — 92 — „

აღმოსავლეთის მესამე — 91—87 მეორე, 1/2 იმპერიალი — — 7—87 შიფლისის სააღმ.-მამ. ბანკის გირაოს ფურცელი — — „ — „ შინაგანის 5% სესხი ბილეთები: მან. კაპ. პირველი სესხის — — — 221—50 მეორე სესხის — — — 221 — „ 1 მანეთი ღირს: ლონდონი — — 25 — 3 პენსი ბამბურლი — — 213 — „ ცენტი პარიყი — — — 264—50 სანტიმი მენა — — — 129—50 პკენიგი აქვასიის კერასინი — — —

უფროსობა. ტიფლისი, 17 იანვარს. ღღეს სწორით მერვე ღღეა, რაც აქვასიის აქეთა მხარე მოშორებულია მთელ ღღეა-მიწას, რაც ქვეყნის ამბავი ჩვენ არ გვესმის და ქვეყანამ ჩვენი არა იცის-რა.

მუდამ წელიწადს, მუდამ ზამთარს ამისთანა გაპირებულ მდგომარეობაში ვართ: ჩამოწვება აქვასიის მთებზე თოვლი, წახდება გზები და მოგვესპობა ყოველ გვარი კავშირი როგორც რუსეთთან, აგრეთვე ყველა უცხო ქვეყნებთან. ზოგჯერ მთელი ორი კვირით და მეტიც ასე შეკრული ყოფილა აქვასიის მთის გზები, მოკლებული ყოფილართ ფოჩტას და ერთი ისეთი საშუალება ვერ მოუნახავთ, რომ ამ გვარ მდგომარეობიდან გამოვეყნათ ჩვენი მხარე. როდემდინ უნდა ვიყვნეთ ასე? რო-

„დროების“ ფელტონი, 18 იანვარს. რევიზორის მოლოდინი. (სურათი).

მე! რა ნაირათ შეიცვალა ეს დაწყებული წუთის-სოფელი? აღარაფერს ახლა გემო აღარ აქვს; აღარც ჭამას, აღარც სმას, არც ქვიფს და არც ერთის სიტყვით, არაფერს. სად იყო წინეთ ეს რალც რევიზიები? მოგცემდენ თანამდებობას და თუნდ კრისერი გეტყვას შენ და შენ ქვეშევერდობებს, ვინ გაგცემდა ხმას? თუნდ ტყავი გაგეძრო ყველაათვის, ვან რას გვეითებოდა?

მხლა კი? მხ, ღმერთო ჩემო! ეხლა წახდა ღრო: სადილად რომ იჯდე, იმას ნუ ფიქრობ, რომ მშვიდობით გავათავებო; ღამე ქვეშ-საგებში რომ სწევბოდე, იმას ნუ ფიქრობ, რომ ხვალ კარგი ღღე გამოთენდებო!... რალც ყველაფერი აღმფოთდა, ყველაფერი აღელდა. ლუკმა-

ვერ შიგირჩენია პირში, გკითხავენ: შენია თუ სხვისია ეგ ლუკმაო? მჰ! რა უნდა უთხრა ამისთანა ცხოვრებასაც?!...

აგერ ოცი წელიწადი-გადის, რაც მე მახსოვს ნორჩ-იკანის მახრა, და ამ ოცს წელში ერთხელ არ შერყეულა ამ მახრის მშვიდობიანი ჰაერი; ერთხელ არ აღმფოთებულა აქაური მყუდრო ცხოვრება: ისე მშვიდობით და წყნარათ მიდიოდა ყველაფერი აქ; ისე კარგათ და ხელოვნურათ მიჰყავდათ აქაურ მოხელეებს თავიი საქმეები:

მაგრამ თურმ, ამ დაუდგრომელ სოფელში არაფერი არ ყოფილა შეუცვლელი! ასე წარმოიდგინეთ ნორჩ-იკანის მახრის მყუდროებაც კი შეიცვალა. საქმე რაშია, აი მოგახსენებთ:

როცა ჩვენი მახრის მოხელეები თავისებურათ და ჩვეულებრივათ მიმდგარი იყვნენ ყველა თავ-თავის საქ-

მეხედ, ერთი ისე უეცრათ იელვა და გაისმა საოცარი გრგინვა: — რევიზორი!

მჰ, რა საშინელი გრგინვა იყო ეს გრგინვა! საზწალი მახრის მოხელეები ერთბაშათ აკანკალდენ. მართმა რალც საზარელმა კრუანტელმა დაუარა ყველას ტანში:

— „მაი თუ მეხი ჩვენს მახრაში ჩამოვარდესო!“

ამ ფიქრში რომ იყვნენ, ერთი კიდევ საშინლათ იელვა და გაისმა მეორე პირველზედ უძლიერესი ქუხილი:

— მოდის!

ამას კი ვეღარ გაუძღეს საბრალო მოხელეებმა; ეხლა კი მთლად დაებნათ ტყუა; გულმა აიწია და შიგ შუაგულ მუცელში ჩავარდა. სულიმა, რომ დაიწყო ქვეშ-ქვეშ წივია, შიგ კოჭებში ჩაატანა. სისხლი?... სისხლი სადღა იყო? სწორეთ ამათვის რომ შეგვეხდათ ამ ღროს, ვერც ერთს

ვერ იცნობდით: არც ერთს აღამიანის ფერი აღარ ეღო; სიწითლის მაგიერად სიყუთლღე მოარეოდათ! ასე წარმოიდგინეთ, ჩვენი მახრის უფროსის მუდამ „წითელი, თურამაულ ვაშლსავით ხაშ-ხაში ლოყებიც“ კი გაფითრებულიყვნენ და მწუხარეთ იყურებოდნენ.

— რა დაგემართათ, თქვენ საბრალოებო, ვამბობდი მე ჩემს გუნებაში, — თუ პილბილი არ გიქამიათ, პირი რათ გეწვით! თუ საქმეები კარგათ გაქვთ, რამ შეგაშინათ, რამ გაყუთლად?

მთელი კვირა ისე გავიდა, გონზედ ვერ მოვიდნეს, და მერე, როგორც იქნა მოსულიერდნენ; თვალეები გამოახილეს. მახრის უფროსმა გამოიფხილა თუ არა, მყის უბრძანათავის ქვეშევერდობებს გამოცხადება.

ზამოცხადდნენ ფერ-მიხდილნი, შეწუხებულინი.



დემდინ უნდა იყოს მუდამ ზამთრით ჩვენი მხარე ასე მოშორებული და „ჩინეთის კედლით“ შემოვლებული?

მინც მოიფიქრებს—თუ რა მკიდროთა ვართ ჩვენ ამ ყამად რუსეთთან დაკავშირებულნი, — ვინც მოიფიქრებს, რომ ახლანდელ დროში ერთს რომელსაჲმ ხალხს უ-მე-ოროთ ცხოვრება არ შეუძლია,—ვინც მოიფიქრებს თუ რამდენი სავაჭრო, სავარმოვო თუ სხვა საქმეები აქვს ჩვენს ქვეყანას უცხო ქვეყნებთან,—ვინც ყველა ამას მოიფიქრებს, ის, უეჭველია, დაგვეთანხმება, რომ ამ გვარი მოწყობა ძველის აქეთა მხრისა დანარჩენ დელა-მიწის ქვეყნებთან დიდთ სამძიმო და ყოველის მხრით საზარლო უნდა იყოს. და რაც დრო მიდის, ისე უფრო აუცილებელი საჭიროება ხდება მისგან-მოსვლა საშუალების გადღეობა და გზების რიგინაობა, კავშირის განხორციელება.

ამის გამო, ჩვენის აზრით, დროა ფოჩის გამგეობამ კარგათ იფიქროს ამ გარემოებაზე და ერთი რამ საშუალება მოსძებნოს ისეთი, რომ მთელი ეს ჩვენი მხარე დანარჩენ ქვეყნებთან დაკავშირებული და მოშორებული ერთს წამსაც არ იყოს, რომ ერთის მხრით ჩვენსა და რუსეთს შუა და მეორეს მხრით ჩვენსა და უცხო ქვეყნებს შუა მთელის წლის განმავლობაში კავშირი არ იყოს ხოლომე მთელი კვირაობითა და თვეობით შეწყვეტილი.

ახალი ამბები

ძვეკასის სამასწავლებლო მაზრის „სიკულთარში“ (№ 12) სხვა-თა შორის ვკითხულობთ პეტ. უნივერსიტეტის ქართულ ენის პროფესორის ბ. საგარელის შემდეგ აზრს, რომელიც იმას წარუდგენია ზოგიერთ ქართულ სახელმძღვანელოებზე სამეცნიერო კომიტეტისათვის. ბ. ი. ბოგებაშვილის სახელმძღვანელო წიგნებზე „ბუნების კანონი“ და „დეკანოზი“ ბ. საგარელს მოუხსენებია კომიტეტისათვის:

„— ხომ უყურებთ, რა ამბავი მოდის ჩვენს თავზე, თქვა უფროსმა, იმას წავართვიო, ამას წავაგლიჯეთ, ეს ავატირეთ, ის გავლახეთ... აღარ შეგვაწია ღმერთმა აშენი სიკეთე, ახლა პასუხი უნდა ვაგოთ.“

— არა, ბატონო, არა, წამოიბუტბუტა ერთმა მოხელემ, ღმერთი ჩვენ არ გვეჩინოს; ის სულ-ვრძელია, ვინაც ვაღვადე მისს სახელს; იმან კარგათ იცის, რომ ჩვენს ცოლ-შვილს ჭამა უნდა. ეს სულ კაცის საქმეა; გათავებული ამბავია, ვიდაცამ გვიმტერა და მთავრობასთან ქალღი შეგვიტანა, თორემ ეს თუთხმეტი წელიწადია, რაც მე აქ ვმსახურობ მაზრის კანცელარიაში და არ მახსოვს, რომ, არა თუ სარევიზიოთ, ისე ტყულა, ამბის შესატყობათ მოსულიყო ვინმე ჩვენს ნორჩ—იკანისის მაზრაში!

„ამ სახელმძღვანელოების შემდგენელი ი. ბოგებაშვილი გამოჩენილია, როგორც კეთილ-სინიდიანი, მცოდნე და მშრომელი პედაგოგი. რომელმანც რამდენიმე უმეტიერი სახელმძღვანელოები გამოცა ქართულს ენაზედ; ეს სახელმძღვანელოები რამდენიმეჯერ იქვე გამოცემულნი.“

„ლისება ამ სახელმძღვანელოებისა არის შემდეგი: შინაარსი საინტერესო ყმაწვილებისათვის; არის აღწერა ბუნებისა და იმის მოვლენათა, ჯერ უმახლობელისა ბუნებისა, რომელიც გარშემო არტყია მოსწავლეთ; მერე აღწერა მცენარეებისა და პირუტყვთა სურათებითა, შემდეგ ძვეკასის აქეთა მხრის გეოგრაფიული და ეტნოგრაფიული აღწერა, აღწერა მცხოვრებლებისა და ბოლოს აღწერა ძვეკასის ახლო-მახლო ქვეყნებისა. ამას გარდა არის ლიტერატურული და სახალხო ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, გამოცანები და სხვ.“

„საზოგადოთ ეს სახელმძღვანელოები ისეთი გასართობი და საინტერესო სახელმძღვანელოებია, რომ უკეთესს კაცი ვერ ინატრებს. თითო სისტემა მასალის გაყოფისა იმდენათ ჩინებულია, რომ ავტორი კუთხიან გამოცდილი და დამკვირვებელი პედაგოგია. მან სახელმძღვანელოებისა საზოგადოთ კარგი და ადვილად გასაგები ენა, მაგრამ შესაძლებელი იყო, რომ უკეთესი ყოფილიყო; აგრეთვე შრიფტიც აკადემიის შრიფტი რომ ყოფილიყო, უკეთესი იქნებოდა. სასურველია, რომ ამ მხრით შემდეგში ეს სახელმძღვანელოები უკეთ გამოიცეს.“

„მაგრამ საზოგადოთ ი. ბოგებაშვილის სახელმძღვანელოები შეუდარებლად მაღლა დგანან სხვა ამ გვარ სახელმძღვანელოებზედ და სრულიად აკმაყოფილებენ კეთილ-გონიერ პედაგოგის მოთხოვნილებას.“

„აგრეთვე ფასითაც იაფია, არაფის არ გაუჭირდება ამათი შეძენა ასე, რომ თამამად შეიძლება ამ სახელმძღვანელოების შემოღება ქართულს სკოლებში.“

„თფილისის პირუტყვთა დამცველი“

— ძაცის საქმეა თუ ღეთის, ახლა ამას თავი დავანებოთ, განაჯრძო უფროსმა, ისევ ვეცადოთ, არ შევრცხვით; სირცხვილს თავი დავანებოთ, არ ჩავებათ. ძველამ თავ-თავისი „ხვრელები“ და „სოროები“ მოასუფთავეთ. მისაც საზოგადოების მამოტანილი ფულები ან სხვა ისე სახაზინო ფულები გაქვთ წადებული, თვალები დაითხარეთ, ქვეყანა დაატყავეთ და, რაც შეიძლება მაღე, შემოიტანეთ. თორემ, ამბობენ, თურმე სასტკად იძევს ბ. რევიზორი ყოველ თვითვეულ კაპეის საზოგადოებისაგან შემოტანილსო.

„მისაც რამ შეუსწორებელი ან ისე საეჭვო ქალღი გქონდესო, თუ გასწორება ვერ მოახერხებო, მიმალ-მომალეთ. თქვენ, პრისტაგებო, ძალიან მარჯვეთ იყავით, ხმა არაკაცს

საზოგადოება“ გეთხოვს გამოცხადება, რომ ამ თვის 20-ს დანიშნული საზოგადო კრება საზოგადოების წევრებისა ძვეკასის სამეურნეო საზოგადოების სადგომში.

„* * * საქათალიდამ გვეწერენ, ეს ზამთარი ისე მოდისო, რომ ჯერ ჩვენკენ თოვლი არ მოსულაო, გაზაფხული ეგონება კაცსაო.“

„* * * შემო-იმერეთილამ გვეწერენ, რომ სოფ. ზალაურთში დაკარგული ყმაწვილი მკვდარი უპოვნიათ და ექიმი დაუბარებიათ შესამოწმებლად და გამოსაკვლეველად—თუ რით არის მკვდარიო.“

„* * * მუთისილამ გვეწერენ:“

„ლორების“ მერვე ნომერში დაბეჭდილია მუთისილამ მიღებული დეგმა, რომელშიაც ტელეგრაფიული შეცდომის წყალობით ძალაქის მამგობის ერთი წევრის ჯამაგირი 700 მანეთამდე შემცირებულად არის მოხსენებული. ეს ასე არ არის. 19 ხმის უმრავლესობამ 16-ის წინააღმდეგ, ძალაქის რჩევამ გადაწყვიტა, რომ ერთს წევრს მამგობისა ჯამაგირი გაუნახევრდეს, ე. ი. 1200 მ. მაგიერად დაენიშნოს 600 მან. ძალაქის თავის ჯამაგირისაგან 1000 მ. მოკლება გადასწყდა 21 ხმის უმრავლესობით წინააღმდეგ 16-ისა.“

„ლორების“ კორექტიონები

ზორი, 13 იანვარს. სულს მდგომარეობაში არიან სოფ. ძაპის მცხოვრები გლეხ-კაცობა, ამ სამი წლის განმავლობაში უმოსაველობის გამო, კალიის წყალობით.

ეს ორი წელიწადია ყელამდის ჩაცვიდნენ მამა-სისხლათ აღებული ვალში, ყიდულობდნენ თესლს და ბოლოს კი ამოდ მიდიოდან, ის მამა-სისხლათ ნაყიდი თესლი.

ბევრმა ნაწილმა აქ მცხოვრებლებმა მიმშლიის გამო ცოლ-შვილს მიანებეს თავი და გადაცივე-გადმოცივე-

ამოდებინათ, ყარაულები დააყენეთ შორი-ახლო რევიზორის სადგომთან, რომ შეგვატყობინონ, ვინ მივა რევიზორთან და ვინ არა; ზოგიერთები წინა კარებში ვაჩერეთ და დაარიგეთ, რომ ხელში შიამრდენ მიმსვლელებს, და თუ შეამჩნიონ, რომ ქალღი უჭირავთ ხელში, ევე, ის სწორეთ ჩვენზე საჩივარი იქნება და იმ წასვე შეგვატყობინონ. ჰე! მე ვაგათავე ჩემი დარიგება და აწი აბა თქვენ იცით, როგორ ყოჩაღათ მოაწყობთ საქმეს; ნუ კი გეშინიათ მინცა-დამინც: მე ცოტა რამ შემომეჭამა ხელში ამ წელში სახაზინო ფულები, მაგრამ ფიქრი არაა, ხვალევე წავალ ქალაქში და ვიშოვნი; თქვენც ნუ დააღებთ პირს.“

სოტა არ იყოს ამ მამობრიულმა დარიგებამ დაანუგეშა ჩვენი შემინ-

დენ შორს ქვეყნებში თავიანთის თავის დასარჩენად; მამგობის წესი კი დარჩენილია სახალხო-მოსახლეობის ხვად მოქმედობს ხმაო-ამოდებული შიმშილი.

ნაცვლად იმისა, რომ ადგილობრივ ადმინისტრაციას მათთვის აღმოეჩინა შემწეობის წყარო, ი რა მოახდინეს:

ერთი ამავე ძაპში მცხოვრების გარდაცვალებულის ახნაურის ძარუმიძის სახლი, ვითმც გაეტეხნათ და ქურდებს გაეტანათ ვერცხლეულობა (მართალია თუ არა, ალახმა იცოდეს). ეს ქურდობა მოახსენეს დამკარგებმა ბორის მახრის უფროსის უმცროს თანაშემწეს ბ. მამსვეისს. ბ. მამსვეიჩმა მოახდინა შემდეგი ფიცხელი განკარგულება: ჩაუყენა მთელს ძაპის გლეხ-კაცობას ასი კაცი ოსი ზეკუცია, „ქურდები მიპოვეთო“. სამ დღესა და ღამეს დარჩა ზეკუცია, ისე განადგურეს უ-ამისოთაც მიწასთან გასწორებული გლეხ-კაცობა, რომ სწორეთ ადამიანს ეგონებოდა დალისტის ლეკები შემოხვევიანო.

დერიენენ მცხოვრებლებს: ქათამს, პურს, ღვინოს, ქერს და ბზეს სულ ტუტა აადინეს. მისაც კი ცოტაოდენი მოვებობდათ მამა-სისხლათ აღებული ვალით ნაყიდი ზამთრის საკვები, სულ იმთ გაზიდეს და გლეხები დარჩნენ პირ-დაღებულიები.

ამას გარდა ვის სახლშიაც ვერას იპოვნინდენ სახმელ-საქმელს, უწყალოდ უშენდნენ თავისა-და-პირში საწყალ გლეხებს, მამა-კაცებსა და დედა-კაცებსაც „ჩქარა მოგვიტანეეთო.“ ბლებები ეხვეწებოდნენ: ხომ ხედავთ, რომ სახლში აღარა არის—რა და საიდგან გავაჩინოთ, ღეთის გულისათვის ნუღარა გვეხოცავთო! იყო ამოდებული ხმლის ტრიალი, საზარელი წივილ-კვილი და ერთი უბედურება. სულა მამასახლისები კინაღამ არ ჩხვს ხმლებით.

საწყალ კასებლებმა ძლივს მოიშორეს კალია და ჰვიქრობდნენ ახლა კი გვეშველოა; მაგრამ უარესი საქმე დაატყდათ თავზედ. ძალია ეხებოდა მართო სარჩოს და არა ადამიანებს

ბული მოხელეები. ძველამ თავ-თავის საქმეს მიჰყო ხელი; შეიქნა ერთი საშინელი ფაცა-ფუცი; დღე და ღამე ერთი განდასაბრალო მოხელეებისათვის. იყო ერთი უშველებელი ფხაქა-ფხუქი, ჩამატება, ამოფხეკა, წაშლა, გასწორება, ქალღების რჩევა და სხვ. ბევრი ძველი და ახალი ქალღები ჩაბარდა პატრონს.—ბევრი ახალი ქალღები შეიღგინა და საჩქაროთ მოაწერინეს ხელი საზოგადოებას, ვითომ და უწინდელი საქმეები არისო. ერთის სიტყვით, რაც კი გაუვიდოდათ საწყალ მოხელეებს, ჯაფა და ხელი არ დაუკლიათ.

ბედმაც ხელი უწყო ჩვენ გაქირვებულ მოხელეებს: ხმა გავარდა, რომ ბატ. რევიზორი, ჯერ სხვა მაზრაში წაბრძანდებო და კიდევაც გართლდა ეს ხმა. ამ-ნაირათ მთელი



და ზეკუციაკი, როგორათაც სარჩოს, ვერცხვე გაუკითხავად ხალხსაც.

სწორეთ ხსენებული მარუმიძის ამბავი მიემსგავსება ამას: ერთ სოფელში, ერთი მამასახლისი ჰყავდათ და ვიდრე ცოცხალი იყო, იმისგან არავის მოსვენება არა ჰქონდა, მთელი სოფელი აიკლო და ააბუტუა, იმისგან მოსვენება არავისა ჰქონდა, და როცა კვდებოდა, ანდრძი სთქვა: „ვიდრე მე ცოცხალი ვიყავი, ჩემგან სოფელი აკლებული იყო, მოსვენება არავის მივეცა, დავლუბე ხალხი და მისთვის მე დამარხვა არ მეკუთვნის, შემობით კისერზედ წნელი და ამითრივ-ჩამომართივით შუა სოფელში.“ მცხოვრებლებმა ასარულებს მისი ანდრძი: შებებს კისერზედ წნელი და აათრივ-ჩამომართივით. ამ დროს ზედ წამოაწყდა პოლიცია და ყველას, ვინც ერივნენ ამ ათრივ-ჩამომართივით, მოუსვს ხელი და შემამწყვდიეს ციხეში. ამ კაცებმა სთქვეს: „დახედე იმ მამა... ეს რა გვიყო! მიდრე ცოცხალი იყო, არ მოგვასვენა, ავკილო და მოკვდა, უარესი საქმე დაგვიმართა.“

ამისი არ იყო, ვიდრე ხსენებული მარუმიძე ცოცხალი იყო, მისგან მოსვენება არავის ჰქონდა და რომ მოკვდა, უარესი საქმე დამართა გლეხებს.

ბოლოს ვერც ქურდები აბოვეს და ვერც ვინმემ გაიგო, მართლა დაკარგა მარუმიძემ თუ არა, და თუნდ, რომ კიდევ დაეკარგა მარუმიძეს, მისთვის სოფელი რა ბრალია?

სახლებში უცვივდებიან, სახლის პატრონებს ხოცვენ, რასაც კი მოასწრობენ, გაუკითხავად მიაკვთ და იმისთვის კი ზეკუციას არ უყენებენ და მარუმიძის ორი კოვზი (თუ ისიც მართალია) რა გაუხდათ, რომ მისთვის მთელი სოფელი ააკლებინეს და მიაყენეს საშინელი შეურაცხება.

სოფ. სამთავის ეკლესიის სულიერ მამა მღვდელს შეუტყვიდნენ ამას წინათ ქურდები, კბილები დააძრეს, სცემეს, რამდენი რამ უწყსოვდა და უბედურება მიაყენეს, გაზიდეს რაც რამ ებადა ისე, რომ პერანგიც კი

ერთი თვე შერჩათ ამათ მოსამზადებლათ, მისაწყობ-მოსაწყობათ. რაღა თქმა უნდა, რომ ამ ერთმა თვემ დიდი შემწობა მისცა ამათ. მინ შემწობული ფულები იშოვნა, ვინ ხელახალი ოქმები შეადგინა, ვინ ამოფხეკა, ვინ ჩამატა, ვინ „საეჭვო“ ქალღებები საიქიოს გააგზავნა; ერთის სიტყვით, ძალიან, ძალიან მოემზადნენ, ასეთ რომ, ზოგიერთებმა იმედიც კი მოიციეს და გაიძახოდნენ: — „ღმერთმანი ისე ლამაზად მოვაჭახრაკეთ საქმეები, რომ რევიზორი კი არა, ეშმაკებიც რომ მოვიდნენ, ისინიც ვერაფერს გინახავენ.“ პრისტავებმა, რასაკვირველია, თავის მხრით აგენტები გააგზავნეს სოფლებში: „პრამც და არამც ერთმა კაკალმა ხმა არ ამოიღოთ, თორემ ცხორებას აღარ აპირებთ ჩვენს მაზრაში? რევიზორი

გახადეს ისე გაატიტელეს, იმის საკვალობით ქვესაც ცეცხლი ეკიდებოდა და რატომ იმაზედ არ ჩაყენეს ზეკუცია?

ამ გვარი წინ დაუხედაობა. ჩვენ სუსტ ადგილობრივ ადმინისტრაციას ხშირათ უხდება ხოლმე და ხშირათ გადიან დაწესებულ კანონებს გარეთ; მისთვის ძრიელ კარგი იქნება, რომ ამ გვარ ქვეყას ადგილობრივი ადმინისტრაციისას, ვისიც ჯერია, მიაკციოს ყურადღება, თორემ ბევრი რამ უარესი მოხდება და ეს არავეისთვის იქმნება კარგი.

ს. შა—ქელოვი.

ჯავახიძე, ბ. იანკაძე. (სულთა მამასახლისების ამორჩევა და ახალი სკოლების გახსნა). ამ ქვამათ ახალ-ქალაქის მაზრაში სულ ერთი და იგივე სალაპარაკო აქვთ, სულია-მამასახლისის აღმორჩევა. რომელ სოფელშიაც კი მივა კაცი გაიგონებს: — „ჯანუმი, ესა და ეს არ გვინდოდა მამასახლისათ და ძალით დაგვიყენა მაზრის უფროსმა. ის გამოიყენდა ერთს თავის აღმორჩეულს და გამოგვიცხადებდა: ეს კაცი კაცია და მსურს მამასახლისათ დაგვიყენოთ. ამ თქმის უმაღლეს ნიშანს ყელზე ჩამოჰკიდებდა და ჩვენც ძალა-უნებურათ ვევიროდით: „გვინდას“. აბა, ჯანუმი, მაშ რა გვექნა, რა კი ის გვიყენებდა, უარის თქმა რომ გაგვებნა მაშინ ხომ, ისეც დამლუბავი გალაგებები *) სულ გაგვანადგურებდნენ“.

სხვათა შორის ერთმა ბარალეთის გლეხმა მიამბო:

„ნაჩლინიკი და ის ჩვენი დამლუბავი პრისტავი ჩვენჩი, ჯანუმი, ჩვენ უჩიტელთან ჩამოხდნენ და რადგანაც უჩიტელმა ის კაცი, ვინც ჩვენ ხალხს გალაგათ სურდა, დაასმინა ნაჩლინიკთან, იმ დალოცვილსაც მეტიც არ უნდოდა, აი ამ მიზეზით და კიდევ ბევრი ხარო, არ დააყენა. რა სათქმელია, ჯანუმი, რის ბებერი, ვინც ჩვენ

*) გალაგეს ჯავახეთში მამასახლისის კისსიანს.

რი წაბრძანდება და ჩვენ დაეჩივებით, რას გვიპირობთ მაშინო?“

— მისი სასწაულები და რა ამბები გამოჩნდებოდა, რომ მცხიც მაშინ ჩამოვარდნილიყო, როდესაც პირველათ იგვრგვინვა ჩვენს მაზრაში, ესე იგი, რომ რევიზორიც მაშინ მობრძანებულყო, როდესაც ხმა გაეგარდა... „მოდისო?“ რა და რა სამკაულებს, რა და რა ძვირფასს ხელთ ნაწერებს არ მოაგროვებდა ის მაშინ ნორჩიკანეთის მაზრაში?

მხლა კი არ ვიცი ძალიან „ჩაკვაკვანებული“ აქვს მოხედეებს თავ-თავის საქმეები, ძალიან შეშინებული და დარბევებული ჰყავთ პრისტავებს მამასახლისები და ხალხი და არ ვიცი, რომ აქ რამ სამკაულები გამოჩნდეს, მაგრამ ბატ. რევიზორსაც ძალიან „ჩაკვაკვანებით“ მიჰყავს თურმე თავის საქმე, დიდის მოთმინებით და გულ-

გვინდოდა, თვითონ ნაჩლინიკზედ ბევრი აღარ არის...!?

თანაც დაუმატა გლეხმა: „იმასთან რომ კუდივით ის პრისტავი დაჰყავს, სხვაფრივ მოიქცევა და სხვა რამეს დაუწყებს ყურებას, მაგრამ ეპ...“

რადგანაც ამისთანა ხმები ძნელათ დასაჯერებლათ მიმაჩნდა, ამისთვის დავესწარ ახალ-ქალაქში, როდესაც დილიცის საზოგადოების სულია-მამასახლისის ირჩევდნენ ცხრა დეკემბერს. ამ დღეს ხალხი, ამ საზოგადოებისა, სომხები და ქართველები, შეიკრიბნენ ახალ-ქალაქში. მაზრის უფროსი რომ მობრძანდა თავის განუშორებლის პრისტავით, ორივე სარწმუნოების ხალხი შელალეს სომხის ეკლესიაში და დააფიცეს. შემდეგ ფიცისა ზოგნა შევიდნენ სკოლის სახლში და ზოგიც დაჩხა ეზოში.

დაიწყა აღმორჩევა. ჯერ აღმორჩიეს ნაცვლები, მერე სულიები და ბოლოს მამასახლისი. როცა საქმე მივარდა მამასახლისზედ, მაზრის უფროსმა წამოაყენა ერთი სომეხი მამასახლისოთ, მაგრამ ხალხმა უარი განაცხადა. ნაჩლინიკმა თავისი არ დაიშალა და სამჯერ წარმოუდგინა თავის აღმორჩეული ხალხს და ბოლოს ისე რომ ვერა გააწყო-რა, კენჭი ჩააყრევინა ისე იმ კაცზედ, ვიზედაც ხალხი უარს ჰყოფდა.

ქენჭის ყრაც არ ყოფილა კანონიერათ: ყუთი, რომელშიაც კენჭს ჰყრიდნენ, ახლილი იყო. წარმოიდგინეთ, რამდენადარგობაში იქნებოდა ის კანდიდატი, რომელზედაც კენჭს ჰყრიდნენ და ხელავდა, რო უშავებდნენ. პირველათ ერთმა ძუმურდოვლომა გაბედა შეში ჩადება კენჭისა, რომლისათვისაც კინალამ პანლური მიიღო. მაგრამ, შენც არ მომიკვდე, დასძლია ხალხმა და გააშავეს ნაჩლინიკის აღმორჩეული.

შემდეგ ამისა აღმორჩიეს ერთი ორივე თვალით, თითქმის, ბრმა; არც იმას აღმორჩევდნენ, მაგრამ რას იზამდნენ, რომ მასაც გამოუჩნდა მფარველი; იმ ბრისაც თავისუფლათ ეხმარებოდა იმავე სოფელ დილიცის მებატონე თათარი და თანაც თითით

დაჯდომით მიჰყვებოდა კვალს და ვინ იცის, რომ...“

სასაცილო და სამწუხარო ერთ და იმავე დროს ის იყო, როდესაც ყველა ჩვენი ადმინისტრაციის ჩინოვნიკები გამოცხადდნენ ერთათ ბატ. რევიზორთან და როდესაც ამ უკანასკნელმან დაუწყა მათ გამოკითხვა, სად მიუღიათ განათლება:

- „თქვენ სად მიიღეთ განათლება? ჰკითხა მ.ნ უფროსს.
- მე ქუთაისის გიმნაზიის მეორე კლასიდან გახლავარ.
- თქვენ? ჰკითხა მან მეორეს.
- მე ქუთაისის გიმნაზიის პირველ კლასიდან გახლავარ.
- თქვენ? წაჰყვა ისე ყველას რიგ-რიგათ.
- მე მარტვილის ერთ კლასიან სკოლაში.
- თქვენ?

ემუქრებოდა, ვინც უხედედნენ და ვინც ვერა ვაჩუქებდა. აბა რა მისტიკური იქნება, რატომ გაჩუმდა ვისიც ვალი იყო და, ხმა არ ამოიღო? ნუ თუ იმასაც ეშინოდა თათრისა? არა, აქაც ოინობაა!

აი ამ ნაირად გათავდა საქმე. თუმცა ბევრი თავ-პირ-დამტვრეული გამოვიდა ამ ბრძოლიდან, ვისაც კი მოხვდა პრისტავის და მისი დესიატნიკების ჯოხი ყვირილისთვის, რომ ეგ არ გვინდა მამასახლისათაო. მინც კი ამ აღმორჩევაზედ სხვა საზოგადოების ხალხი დაესწრო, გაკვირვებით უტყვიროდა კენჭით აღმორჩევას.

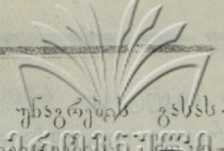
ბევრი ამბობს, უფროსს უჩივლესო. ნამდვილი კი არ ვიცი; მხოლოდ ეს კი ვიცი, რომ დილიცის საზოგადოებაში ყოველ სოფლიდან თითო ნაცვლი და თითო კაცი დაიბარა მამასახლისმა ახალ-ქალაქში და ხელი მოაწერინა რაღაც ქალაქზედ. მისაც დავეკითხე, თუ რა ქალაქზედ მოაწერეს ხელი, ზოგმა მიპასუხა, არ ვიციოთ; მანამ ჩვენ გადავდით სოფლიდან, მანამ ხელი კიდევ მოეწერინებინათ ჩვენ მიზრისთვის ჩვენ მაგირათო; და ზოგი ამბობს, იმაზედ მოგვაწერინეს, რომ ჩვენი ნებით იყო აღმორჩეული მამასახლისიო. მათი ხმები და ნამდვილი კი არავეის იცის.

აღელვებულია ხალხი ამ საქმისაგან და წამ-დაუწამ ხმებს ავრცლებენ; ხან ამბობენ, მეორეთ იქნება აღმორჩევაო და ხან კიდევ გამოუცვლიათ ეს და ეს მამასახლისიო და სხვა დაუყენებიათო. მწახოთ რითი გათავდება საქმე.

ამ სულია-მამასახლისების აღმორჩევის დროს ყველა საზოგადოებას გამოუცხადა ნაჩლინიკმა, რომ სკოლები გახსნან და ყველა საზოგადოებაც დაჰპირდა და ფულებიც ბევრი აღუთქვა. მის, რასაკვირველია, დიდი სასიხარულო საქმეა და ღმერთმა ინებოს, რომ ბატ. ნაჩლინიკს აღსრულებაში მოეყვანოს და დაეარსებინოს მაგარს ნიადავზედ და არა ქეშიანს, რათა ქარმა და ნიაღვარმა საძირკველი არ გამოაცალოს.

ამ სასიხარულო ამბავთან არ შემიძლიან ცოტა სამწუხაროც არ გადა-

- ნორჩიკანეთის ერთ კლასიან სკოლაში!
- თქვენ?
- იქვე, ერთ კლასიან სკოლაში.
- თქვენ?
- მეც იქ, ბატონო.
- ბედნიერი ხართ, უთხრა მაზრის მმართველებს ბატ. რევიზორმა რომ ყველას თითქმის აქ მიგიღია განათლება, აქ აღზრდილხართ, აქვე მსახურებთ და აქვე ჩაბრძანდებით სამარეშიო.
- მეც დაგეთანხმებით, ბატ. რევიზორო, რომ ესენი სწორეთ ბედნიერები არიან; მაგრამ ვინც ამ ბედნიერების ხელშია, ვაი იმ-თი ბრალი.
- ნორჩიკანეთის მამა.
- ნორჩიკანეთის მაზრა.
- 12 იანკაძე.



მოგვით: მაზრის უფროსმა ახალი სკოლების გახსნასთან განიზრახა ძველი სკოლების დამხობა, რომლებიც აგრეთვე წელიწადზედ მეტია არსებობენ „ქრისტიანობის გამავრცელებელი საზოგადოების“ ხარჯით, და რომლებიც გვირავ სკოლებათ შეიქმნენ ამ ბოლოს დროს. ავიღოთ თუნდა ძალიან სკოლა, სადაც სწავლობს ეს მეორე წელიწადის სამოცდაათიდან ოთხმოცამდე შეგირდი (ქალი და ვაჟი), 30 ქალი და დანარჩენი ვაჟი, რომლისათვისაც დაინიშნა გასული სექტემბრიდან, ინსპექტორის წარდგენით და თ. ტრუბეცკოვის განკარგულებით, ხელსაქმის მასწავლებლათ ადგილობრივის მღვდლის ასათიანის მეუღლე, რომელიც ასწავლიდა უსასყიდლოთ მთელი წელიწადი და დაფასდა კიდევ მისი შრომა, შემდეგ თ. ტრუბეცკოვის და სპირნოვის რევიზიისა *), რომელიც აღტაცებული წავიდნენ ამ სკოლიდან და რომლებმაც დაწერილებით გარდასცეს შიდა მთავარს ამ სკოლის კეთილმდგომარეობა, რისთვისაც ბრძანა მისმა იმპერატორებთან უმაღლესობამ დაჯილდოება ხელსაქმის მასწავლებლის ოქროს ბროშითა და მღვდლისა დაჯილდოებულ წარდგენით ეგზარხოსთან.

ან კიდევ ბარალეთის სკოლა, რომელიც თუმცა შარშანდელი მასწავლებლის, ამავდროულად მეგობრის, წყალობით ცოტათი დაეცა, მაგრამ ახლა სხვა დაინიშნა და კლიობს უფრო კარგი მასწავლებელი იშოვოს ამ სკოლისათვის; ინსპექტორმა აღუთქვა ამ წელს გახსნას სახელოსნო სასწავლებელიც ამ ბარალეთის სკოლისათვის.

ამის შემდეგ ეგება ვინმე მკობოს: როგორ თუ დამხობას ცდილობს მას სკოლებისათვის? აი როგორ. ნაჩაღნიკმა დაიბარა ქართველები დილიცკის საზოგადოებისა და უბრძანა სომხებს მიუდევითო სკოლის გახსნაში. მართვლებმა უარი უთხრეს. ჩვენ ჩვენი სკოლა გვაქვს და იმის მოვალენი ვართო. ამის მომხმენმა ნაჩაღნიკმა გაწყრომით უბრძანა თქვენ სკოლას მალე დაგიკეტონ, და შარში გადაიტანონ. არ ვიცი ეს აზრი საიდან მოუვიდა იმას ან ვინ უთხრა, რომ ქრისტიანობის აღ. სახ. დაჰყვანავს თავის სკოლებს და შარში გადაიტანს.

ბანსხალეზანი
 ადვოკატი ევგენი დიმიტრის ძე ტისაძირი
 იცავს ყოველ-გვარ საქმეებს სასა-

მართლობებში; აგრეთვე არდგენს ყოველ-გვარ საქმის ქალაქებს, არხებს და აქლევს ჩივიას.
 შინ მიიღებს დილის 8 საათიდან 11-მდე და საღამოს 6 დამ 8-მდე. მისი „პარიჟის“ სასტუმროში, № 3, ბალაივისის პროსპექტი.
 (3-1)

არწრუნის თეატრში
 კვირას, 15 იანვარს
 ქართულ ტრუპისათვის წარმოიდგინება

I
ქოროლი
 ტრადედია 4 მოქ. თხზ. ანტონოვისა.
 ბილეთები ისეიდება არწრუნის თეატრის კასისა.
 დასაწყისი 8 საათზე.

უმაჯრამი კანტორა
იაგორკას უმოვი და ახხან
 სავაჭრო სახლი

21 რიცხვს ამა იანვრის თვისა, ე. ი. ოთხშაბათს საღამოს 7 საათზე დაინიშნულია პირველი წლიური კრება ამ ფირმის ზედამხედველ კომიტეტისა, რათა მოიხილოს ანგარიში წარსული წლის ოპერაციისა, მოგების განაწილებაზედ და მიმავალ წლის სმეტის დასამტკიცებლად. ამის გამო უმოძრავილესად სთხოვს ყველა კომიტეტის წევრებს და ამხანაგობის დამაფუძნებელთა, რომელიც არ ირიცხებიან კომიტეტში, მობრძანდნენ დინიშნულს დროზედ უშთაერესს ქანტორაში.

მეორე ხარისხის პაისიკები ამ ამხანაგობისა, რომელთაც მსუტ დაესწრონ ამ კრებაზე, ვალდებული არიან, §§ 11, 12, 13 და 14 ზედამხედველ კომიტეტისაგან დადგენილ წესდების ძალით, შესახებ სხდომებისა, განუცხადონ თავიანთი სურვილი ფირმის უფროსს და მიიღონ მისგან ვე ბილეთი ზალაში შესასვლელი.
 2-1

კვირას, 18 იანვარს 1881 წ.
თხილისის საზაფხულო თეატრში
 ქართულ დრამატულ სცენის მოყვარეთაგან წარმოიდგინილი იქნება დღიური წარმოდგენა

სასარგებლოდ ავტორისა
დანბრეული ოჯახი
 გადაკ. ივ. კურსელიძისაგან.
 დივანტისმეტში მონაწილეობას მიიღებენ: გ. ვიფიანი, ოსტროვსკი და სცენის-მოსიყვარულე გ. მუსხაივი.
 წარმოდგენა დაწყება შეადგეჟედ, 12 საათზედ.
 3-3

წმირა-კითხვის გაპარცალეზილი საზოგადოება ვალად რაცხს მოაონოს იმ პირთა, რომელთაც უკისრნათ საზოგადოებისგან გამოცხადებული სახელმძღვანელოების შედგენა, პრემიის მისაღებლათ, რომ მათგან შედგენილი წიგნებს წარმოადგენის ვადა არის ამ წლის პირველი თებერვალი.

პირესი საზოგადოებისა: **Тифлисть, Саперная, 41.**

ისეიდება ყოველ-გვარი **თუჯისა** და **სპილენძის ნივთები გადასადნობად** — წმ. ბიორგის ეკლესიასთან, მღვიანის სახლებში, კახურ ღვინის სარდაფში.
 (25-3)

ლონდონის მალაზია კომერციული ბანკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაისის გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და სუკრეტისა ინგლისური საქონლისა: მანგალითურ: თოფებისა, რევოლვერებისა, კალიტებისა, ჭურჭლებისა, კანაფებისა, დახებისა, კოვებისა, ჩაინიკებისა, შოკოლადისა, კაქოსის, დუხებისა, სანახისა, შოკოლადისა, ცხვირ-სახოცისა, ქაღალდისა, კანანდისა, კაღებისა, უხანგებისა, სუკრეტისა (გემრიელი კლეშევისა ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მანტონის მისასურავეს გასასყიდლად განუთქვების და ბატკურისა და კამშ. მურებისა, აგრეთვე ხელქებისა და წინდებისა ნოტისგამიდან. ნამდვილი ჭავსას სიგარებისა.
 (100-7)

ინგლისის მალაზიაში ისეიდება რევოლვერები, რომლითაც შეიძლება ოცი ავზაკის ერთად მოკლა, ფასა 1 მან. 50 კაპ. შეელო ინგლისის იორლები ისეიდება აქ 30 პროცენტ ნაკლებ ვირემც სხვაგან. (20-10)

ლონდონის მალაზია
 მრეწვის მოედანზე № 2, კომმერციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა ძიხტი და ჩინეთის პირველი მოწვეის ჩაისის გასასყიდლად დასუკრეტისა ინგლისის საქონლებისა, მგალითად: თოფების, რევოლვერებისა, ბოქლომათა, ტაბაკების (ფოდნისი) კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩაიე, კიკების, შოკოლადის, კაკოს, გემრიელი სუკრის ერობა, სასურნებელის, საპონის, ცხვირ-სახოცების, შიოთკი წინდების, ხელქების, კარანდაშების, რკინის კალმების და სხვ...
 (100-19)

მიუხედავად იმისა, რომ პაქო მოამატა, საქონელი გაიყიდება ისევე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: კანგა-ჩაი 1 მ. 5 კ. და 1 მ. 10 კ.; სუკრეტისა მანისი 1 მ. 20 კ. და 1 მ. 40 კ.; მშენიერი გასასუ 1 მ. 60 კ. და 1 მ. 80 კ. ძრეულ ვარგი ჩაი 2 მ. გირვანქა უქალაღლოთ.
 ინგლისური რევოლვერები 4 მ.—40 მანეთამდე და თოფები 20—200 მანეთამდე. **ინგლისის მალაზიაში.**

სააგენტო ბარნსის უნაგურის გასასყიდლათ, ჯონსის კანტონის უნაგურისა და კასტონის უნაგურისა და იმისათვის წარიყის მსოდელია გამომწვევად ოქროს მუხდადი. გირვანქა არამტოული ჩაისა დამაზი ჩაინიკით 1 მ. 65 კ. და სუფსუკეტისა 2 მ. 30 კ. ვაჭრები მოიგებენ, თუ იყიდან ბლამით ინგლისის მალაზიაში. მთელი კოსტიუმი 15 მ. სველების კანტები 60 კ. ერთი გირვანქა.
 100-7

კატანტიანი უმოტაპი
 თმებისათვის 1 მ. 50-დამ და ცხენებისათვის 1 მ. 75-დამ; ყვავილები სასურავებით 2 მანეთამდე; სანძვევ 30 კაპ.; რუქები 5 კ.—დამ; ფილტვები (წელის დასაწმენდი) 3 მ.—დამ და გვადრება 1 მან.—დამ; თეთრები 2 მ.—დამ ინიდუი; შოკოლადის კანტები 20 კ.—დამ თითო ყუთი და სხვ. **ინგლისის მალაზიაში.** (100-79)

უამთხვევით
 რადგან ინგლისის მალაზია სასმელეულით ვაჭრობას თავს ანებებს, ამის გამო ახლა ისეიდება: პირველის სორტის 3 წლის ხერესი და პორტვინი ბოთლი 1 მან. და 50 კაპ., ძალიან კარგი 1 მან. და 20 კაპ., საუკეთესო კონიაკი—2 მან. იქვე ისეიდება 5,000 ფუნდოსი და გასადებები 8 კაპ., ინგლისის რევოლვერი 4 მანეთიდან 35 მანეთამდე, საუკეთესო ტარიელკები 2 მან. დუქინი, პალტო და მთელი ტანისაჟოსი 15 მან. და სხვ. 20—18

ინგლისის მალაზია
Maison de confiance
 შეადრეთ ჩვენი ჩაი—1 მ. 10 კ. მოსკოვის ჩაის—1 მ. 40 კ.
 — — — 1—20 — — 1—60
 — — — 1—40 — — 1—80
 — — — 1—60 — — 2—
 — — — 1—80 — — 2—50
 საუკეთესო—2—
 — — — 3—

იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რევოლვერები, კრაოტები, ჭურჭელი, ჩაინები, გასადებები, დანები, კოვები, ტაშტები, კალმები, ქალაღი, შოკოლადი, კაკო, კანფეტები, მურამები, მაგნეზია, უნაგირები, კლიონკა, წინდები—კაცი და ქალი, ხელ-სახოცები, მაკინტონის კალენკორი—სულ ყველაფერი 25. დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მალაზიაში, მანც ქალაქს გარედამ 25 მანეთიდან 1000 მანეთამდე საქონელს გამოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ იხდის. (100-80)